

Västtjärnslindans Fäbodlags Samfällighetsföreningens yttrande över Rosberget Vindkraftspark

Västtjärnslindans Fäbodlags Samfällighetsförening lämnar här ett yttrande på det skriftliga avgränsningssamrådet inför ansökan om tillstånd enligt miljöbalken för Rosberget vindpark, Gagnefs kommun.

Västtjärnslindans Fäbodlags Samfällighetsförening består av ett 50-tal medlemmar/stugägare med en förtroendevald styrelse. Utöver samfällighetsförening är vi även en fäbodlagsförening då vi bedriver ett aktivt levande fäbodbruk sedan år 1998. Detta för att bevara kulturmiljön samt att bevara och återuppta de fäbodtraditioner som funnits på platsen sedan år 1663.

Vi inom styrelsen lämnar yttrande över den påverkan Rosbergets vindkraftspark kommer att göra på den befintliga naturmiljön med tillhörande fäbodmiljö samt påverkan på vårt aktiva levande fäbodbruk. Inom vårt aktiva fäbodbruk har vi lösgående djur som betar på skogen i området både inom och utanför fäbodmiljön. Vi vill starkt uppmärksamma att fäbodbruk har sedan den 3 december 2024 blivit inskrivet på Unescos lista över mänsklighetens immateriella kulturarv. Detta innebär idag att det är ett viktigt världsarv där fäbodkulturen uppmärksammas att vara en levande tradition som innefattar allt från djurhållning och betesmarker till mattraditioner och musik (Unesco, 2024).

Vi inom den förtroendevalda styrelsen motsätter oss starkt denna vindkraftspark då den kommer att skada och påverka oss och kulturmiljön negativt på ett flertal punkter:

- Påverka och skada vårt aktiva fäbodbruk med lösgående djur för bete både inom fäboden och skogsbete i området. En för oss viktig tradition från tidigare generationer rent historiskt, men även för framtiden och våra kommande generationer. Vid en kulturhistorisk miljöanalys i Gagnefs kommun är Västtjärnslindan utpekad vara ett område med kulturhistoriskt och miljömässigt värde (Norell & Sundström, 1993).
- Kulturmiljön och skogsmiljön innehar idag ett flertal gamla vägar, gamla fäbodstigar, gamla ängsmarker som har haft betydelse långt bak i historien och har lika stor betydelse än idag. En vindkraftspark i området kommer att göra stor skada på dessa områden. Ta bara ett exempel att ett flertal vägar har gamla namn och även de olika gamla ängsmarkerna på skogarna som fått sina namn långt tillbaka i historien, men som används i folkmun än idag.
- Området innefattar även ett flertal vandringsleder som är utmärkta för vandrare, cyklister och skoterförare som bygger på dessa gamla fäbodstigar. Ett bra exempel är Ösjörundan, Gagnefs kommun, som är en uppmärkt vandringsled som ligger på de gamla fäbodstigarna som förbinder fäbodarna Ösjöbuan, Grönvall och Västtjärnslindan. Denna led är en hyllning till tidigare generationer för att påminna om hur viktigt fäbodbruket

har varit för människorna samt kolningarna som förekom i området under drygt fem generationers tid. Vandringsleden visar på viktiga platser för människorna från början av 1600-talet fram till idag. Längs leden finns ett unikt samlat historiskt material på informationstavlor som berättar om böndernas omfattande vandringar till och från fäbodställerna och inom kolningsarbetet. Leden ingår i Friluftsförbundet's ledsystem (Naturkartan, 2024).

- Vindkraftsparken kommer också att påverka fastighetsvärdena negativt på våra fäbodstugor för framtiden och vara ett störande element i kulturmiljön. Vi känner också ett starkt varningens tecken och oro över den korta tiden på 25-30 år som anges i projektet som vindkraftsparken skall vara aktiva och sedan skall miljön återställas av Rosbergets vindkraftspark AB. Vi anser att det blir en stor skada på miljön för ett så kort tidsperspektiv för utvinningen. De skador som byggandet av vindkraftsparken kommer att orsaka på naturvärdena, kommer aldrig gå att återställa till befintligt skick. Hur blir det om företaget går i konkurs inom detta tidsspänn, vem bär ansvaret då? Då ett AB räknas som en juridisk person. Går detta i konkurs, försvinner också ansvaret!
- Vi ställer oss också frågande till antalet vindkraftverk som det kommer att sökas tillstånd för, ett alldeles för stort antal på en sådan liten yta. Samt med den tänkta höjden på 300 meter på vindkraftverken. Detta kommer bli ett stort störande element i kulturmiljön.

Sammanfattningsvis motsätter vi oss starkt Rosbergets vindkraftspark då det kommer att påverka och skada natur- och kulturmiljön. Vi vill uppmärksamma på att området har ett riksintresse för naturvård med t.ex. rödlistade flodpärlmusslan i Tansån (SLU Artdatabanken, 2024), flertal områden som är naturreservat, flertalet rödlistade arter som t.ex. Nordfladdermus på Rosberget (Artportalen, 2024). Västjärnslindan fäbod är ett samlat kulturarv och med ett aktivt levande fäbodbruk som är viktigt för oss rent historiskt, nu idag och i framtiden. Vindkraftsparken kommer att skada områdets natur- och kulturvärden och upplevelsevärden av fäbodmiljön. Verken kommer att bli störande element rent synligt i kulturmiljön, avge störande ljud i en annars tyst fäbodmiljö, då vi redan idag har restriktioner mot att använda motorredskap på lördagar och söndagar, ge störande ljus på kvällarna från vindkraftverken i en annars mörk fäbodmiljö som är helt utan elektricitet och störande modern belysning. En vindkraftspark hör inte hemma i en levande fäbod och kulturmiljö, där själva fäbodbruket i år blivit ett världsarv.

Styrelsen är överens om ovanstående punkter som upptagits i detta skriftliga yttrande. Undertecknas av ordförande med styrelsens fulla förtroende.

Ordförande:

Torbjörn Wessman

telefon: 070-6510 207

mail: torbjorn.wessman@gmail.com

Referenser

Artportalen, 2024. Länk: <https://www.artportalen.se/ViewSighting/ViewSightingAsMap> Hämtat 2024-12-14

Naturkartan, 2024. Gagnefs kommun. Länk: <https://www.naturkartan.se/sv/dalarnas-lan/osjorundan-88a382c7-fc9e-48be-a812-b49d4bcc7311>

Norell, Maria & Sundström, Kjell (1993). *Kulturmiljöer i Gagnefs kommun: kulturhistorisk miljöanalys*. Gagnef: Kommun

SLU Artdatabanken (2024). *Artfakta: flodpärlmussla (Margaritifera margaritifera)*. <https://artfakta.se/taxa/101268> Hämtat 2024-12-14

Unesco, Svenska Unescorådet 2024 Länk: <https://unesco.se/fabodkulturen-antagen-till-unescos-lista-over-levande-kulturarv/>